Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (nl) neseniai atlikta pakeitimų.
Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.
Swipe to change

nyderlandų

Eksperto paieška

Nyderlandai

Oficialaus vertimo rodoma kalba nėra.
Čia galite susipažinti su šio teksto vertimu, atliktu mašininio vertimo priemone. Turėkite omenyje, kad jis skirtas tik padėti suprasti tekstą. Šio puslapio savininkas neprisiima jokios atsakomybės dėl šio mašininio vertimo priemone išversto teksto kokybės.

-----lietuvių-----bulgarųispanųčekųdanųvokiečiųestųgraikųanglųprancūzųkroatųitalųlatviųvengrųmaltiečiųlenkų portugalųrumunųslovakųslovėnųsuomiųšvedų

I. Ekspertų sąrašai ir registrai

Nyderlanduose yra du registrai: vienas – civilinės ir administracinės teisės (LRGD) ir vienas – baudžiamosios teisės (NRGD) srities registras. Taip pat veikia teisminės ekspertizės institutas (NFI) ir Aplinkos apsaugos teisės ekspertų institutas (STAB). Abiejų institutų ekspertus samdo Nyderlandų valstybė. Taip pat veikia Nyderlandų medicinos specialistų išvadų teikėjų asociacija (NVMSR). Ekspertų sąrašai sudaromi pagal ekspertų specializaciją. Ekspertų registrai tvarkomi skirtingai: LRGD ir NVMSR yra privatūs, NRGD ir NFI administruoja Teisingumo ministerija, o STAB yra nepriklausoma įstaiga, dirbanti tik teismams. Už registrą ir į jį įtrauktų ekspertų kokybę nėra atsakingas joks teismas – Nyderlanduose šios funkcijos griežtai atskirtos. Teismai remiasi šių įstaigų pateikiamais kokybės patvirtinimais. Tačiau teisėjai dalyvauja sudarant LRGD ir NRGD ir (arba) juos akredituoja.

Nuorodos:

Nacionalinis teismo ekspertų registras
Nyderlandų teismo ekspertų registras
Aplinkos apsaugos teisės ir teritorijų planavimo ekspertai
Nyderlandų medicinos specialistų išvadų teikėjų asociacija

NRGD/LRGD, NVMSR registrai ir STAB interneto svetainė yra prieinami viešai. Galima naudotis paieškos priemonėmis, tačiau šalys negali konsultuotis su STAB ekspertais, nes jie skiriami tik konsultuoti teisėjus, – priešingu atveju kiltų abejonių dėl nepriklausomumo. Vieša informacija: žr. interneto svetainę surasti ekspertą. Šioje interneto svetainėje pateikiami tik į LRGD registrą įtraukti ekspertai. Ekspertus galima surasti pagal specializaciją. Visi STAB dirbantys ekspertai yra įtraukti į LRGD registrą.

NVMSR nariams rengiami mokymai ir egzaminai, tik juos išlaikę jie gali būti laikomi teismo ekspertais.

Tam, kad būtų įtraukti į NRGD registrą, ekspertai turi būti akredituoti. Akredituojant ekspertus atsižvelgiama ir į sritį, kurią ekspertai turėtų puikiai išmanyti, ir į ekspertų vaidmenį teisme, ir į įgūdžius, kurie yra reikalingi norint būti geru teismo ekspertu. LRGD registras sudaromas vadovaujantis profesiniais standartais, kuriuos nustato tam tikros srities profesinės įstaigos ir (prekybos) asociacijos. Ekspertai yra mokomi, kaip atlikti profesionalaus eksperto funkcijas, yra sukurta nuolatinio mokymo sistema.

STAB taiko labai griežtus samdymo standartus ir yra sukūrusi griežtą nuolatinio mokymo sistemą. STAB standartiškai taiko ekspertų išvadų tarpusavio peržiūras.

Ekspertai neprivalo duoti priesaikos. Gavus oficialių skundų, kad ekspertai nesilaiko įvairiuose teismuose taikomų elgesio taisyklių (šios taisyklės yra iš esmės panašios), ekspertai iš registro gali būti išbraukti.

Registrus atnaujina juos tvarkančios administracinės įstaigos.

II. Eksperto kvalifikacija

Kad galėtų vadintis ekspertais, LRGD ekspertai turi būti profesinės organizacijos nariai. Jų profesionalumo kriterijus ir išsilavinimo reikalavimus nustato ta organizacija. NRGD taip pat nustato aukštus išsilavinimo standartus, kuriuos ekspertas turi atitikti, kad būtų įtrauktas į ekspertų registrą. Ekspertai dažnai būna profesinių organizacijų nariai, tačiau kai kuriose „nišinėse“ srityse profesinių organizacijų nėra, tad tai nėra griežtai privaloma. STAB, LRGD ir, tikėtina, NRGD, reikalaujama, kad nuolatinis mokymasis vyktų kaip tęstinis profesinis tobulėjimas. Pavyzdžiui, STAB ekspertai tam skiria 15 proc. laiko, LRGD reikalauja tam skirti ne mažiau kaip 6 valandas per metus. Profesinės organizacijos dažnai akredituoja švietimo įstaigas. Jos turi įrodyti, kad mokymas įvyko, t. y. pateikti švietimo vykdytojų internetinės registracijos sąrašus. Švietimo tikslai yra dvejopi: ugdyti teismo aplinkos įgūdžius ir ekspertinius įgūdžius.

III. Ekspertų atlyginimas

Baudžiamajame ir administraciniame procese eksperto atlyginimą sumoka valstybė. Sukurta fiksuotų įkainių sistema, ekspertas turi apskaičiuoti savo užmokestį iš anksto. STAB taiko kitokią tvarką – ekspertų atlyginimą moka Aplinkos ministerija. Civilinėse bylose už ekspertizę moka bylos šalys.

IV. Ekspertų atsakomybė

Ekspertai prisiima atsakomybę pagal bendras prievolių teisės normas. Pagal įstatymą ekspertai neprivalo savo atsakomybės apdrausti, to nereikalauja ir ekspertą skiriantis teisėjas. Ekspertus gali apdrausti bendrovė, kurioje jie dirba. Nepriklausomi ekspertai apsidraudžia savo nuožiūra, tačiau kai kuriose profesinėse organizacijose atsakomybės draudimas yra privalomas.

V. Papildoma informaciją apie eksperto dalyvavimą procese

Pagrindinės teismo ekspertizei Nyderlanduose taikomos nuostatos išdėstytos Civilinio proceso kodekso 194 straipsnyje ir Administracinės teisės kodekso 8.47 Awb straipsnyje, taip pat Įstatyme dėl teismo ekspertizės baudžiamosios teisės srityje.

Šie įstatymai yra pagrindiniai. Išsamios teismų ekspertizės gairės yra pateiktos Praktiniuose nurodymuose ekspertams, kurie yra taikomi Nyderlandų civilinės teisės bylose.

Taip pat yra parengtas elgesio kodeksas (su teisiniu pagrindu), skirtas baudžiamosios teisės ekspertams, Aukštasis administracinis teismas yra parengęs teismo ekspertizei skirtą elgesio kodeksą. Daugumos sričių ekspertizei yra taikomi papildomi kokybės arba ekspertų kvalifikacijos reikalavimai.

Eksperto statusas nėra saugomas.

1. Ekspertų skyrimas

Ekspertus gali skirti teismas arba proceso šalys. Administraciniame procese ekspertai skiriami panašiai kaip civiliniame procese ir skiriasi tik tai, kad administracinio proceso išlaidas padengia valstybė, o civilinio – proceso šalys. Visais atvejais teismo paskirtas ekspertas privalo atsakyti į teismo užduotus klausimus (gali konsultuotis su proceso šalimis). Kai procesas vyksta baudžiamajame teisme, ekspertą gali paskirti prokuroras arba teisėjas tyrimo etapu. Šiuo tikslu yra sudarytas įstatymais reglamentuojamas registras, į kurį įtraukti ekspertai turi atitikti griežtesnius reikalavimus negu civiliniame ir administraciniame procese. Visi teismo paskirti ekspertai yra teisiškai įpareigoti informuoti apie visus interesų konfliktus.

1.a. Skyrimas teismo sprendimu

Civilinis teismas gali savo nuožiūra paskirti ekspertą *ex officio* arba pagal atskirą ginčo šalies prašymą, jeigu tam tikrų faktų kitaip nustatyti neįmanoma. Tokiu atveju posėdis atidedamas, kol bus pateikta eksperto išvada. Teismas iš esmės gali laisvai nuspręsti paskirti bet kokį, jo nuomone, tinkamą asmenį ekspertu. Tačiau visi teismai dažnai taiko praktiką ekspertą skirti iš atitinkamo registro. Ekspertas turi pranešti teismui apie visus interesų konfliktus. Teismo paskirti ekspertai gali susipažinti su bylos medžiaga. Civiliniame procese yra nustatytos papildomos griežtos taisyklės, kurios yra taikomos papildomiems ekspertams, su kuriais vykdydami savo pareigas konsultuojasi paskirti ekspertai, t. y. šalys privalo iš anksti žinoti, su kokiais asmenimis konsultuojamasi ir kokie klausimai bus užduodami.

1.b. Skyrimas šalių sprendimu

Jeigu ekspertą skiria šalys, paprastai jis skiriamas teismo proceso pradžioje ir padeda šaliai pagrįsti savo argumentus. Teismas gali remtis tomis išvadomis priimdamas sprendimą byloje. Teisėjas gali skirti ekspertą šalių prašymu bet kuriuo proceso etapu. Jie visi turi laikytis taikomų taisyklių ir teismo paskirtų ekspertų elgesio kodekso.

Abi šalys gali prašyti, kad būtų paskirtas tam tikras ekspertas, – specialių taisyklių nėra. Teisėjas gali nurodyti, kad abi šalys skiria bendrą ekspertą, tačiau tokia praktika nėra dažna.

2. Procesas

2.a. Civilinis procesas

Teismas stebi ekspertų atliekamų tyrimų pažangą tik laiko valdymo tikslais. Eksperto darbo kokybė nėra kontroliuojama, sprendimuose nėra teikiamos jokios rekomendacijos. Tačiau STAB reguliariai iš teismų gauna grįžtamąją informaciją apie darbo rezultatus, nors per civilinius procesus į STAB kreipiamasi retai. Šalys gali ginčyti eksperto išvadą pateikdamos savo argumentus arba priešpriešinę ekspertizę. Teismai eksperto išvados laikytis neprivalo, tačiau paprastai jie atsižvelgia į savo paskirto eksperto nuomonę. Šalių ekspertai paprastai turi mažiau įtakos negu teismo paskirti ekspertai. Procedūrų, pagal kurias ekspertai susitiktų iki teismo arba būtų atliekama jų kryžminė apklausa siekiant susiaurinti klausimus ir tam, kad teismas galėtų suprasti skirtumus, nėra. Ekspertams yra leidžiama per procesą bendrauti su šalimis, tačiau tik tada, jeigu tai būtina tam, kad būtų surinkti faktai. Tai turi būti daroma dalyvaujant visoms šalims. Jeigu ekspertui reikalingos šalių pastabos, ekspertas turi surengti susitikimus dalyvaujant visoms šalims, tačiau tik tada, jei tai leidžiama pagal profesinius standartus, kaip medicininių bylų atveju.

1. Eksperto išvada

Nyderlanduose yra naudojama pavyzdinė išvados forma. Ekspertai privalo pateikti preliminarią išvadą, o šalys gali teikti savo pastabas. Ekspertai turi atsižvelgti į šalių pastabas ir preliminarioje, ir galutinėje išvadoje. Išvadoms nėra taikomi jokie kiti specialieji reikalavimai. Jeigu teismas tai nurodo, pavyzdžiui, jeigu kyla papildomų klausimų, ekspertas turi parengti papildomą išvadą. Išvada paprastai parengiama raštu, tačiau gali būti pristatyta ir žodžiu, per teismo posėdį.

2. Teismo posėdis

Teismas nurodo ekspertui dalyvauti posėdžiuose išimtiniais atvejais, to gali prašyti šalys arba nurodyti teisėjas. Kryžminė apklausa paprastai nerengiama.

2.b. Kita

Kitose (ne civilinės) teisės srityse skirtumai nėra reikšmingi.

Šioje skiltyje pateikta informacija surinkta pagal projektą „Rasti ekspertą“ (angl. Find an & expert) iš šalių kontaktinių centrų, kuriuos atrinko Europos ekspertizės ir ekspertų institutas EEEI.

Paskutinis naujinimas: 22/12/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.